

Komentár k číselným výsledkom kontroly očkovania k 31.8.2022 za okres Rimavská Sobota

Kontrola očkovania bola vykonaná v zmysle usmernenia hlavného hygienika SR zo dňa 6.7.2022 pod značkou ÚVZSR/OI/6202/22169/2022 za obdobie od 1.9.2021 do 31.8.2022 podľa predložených tabuliek.

- 1.1 Zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota v sledovanom období neklesla pod 95%. Zaočkovanosť pri jednotlivých druhoch povinného očkovania detí sa pohybuje v rozpätí 98,19% - 100% (viď tabuľky č. 1a,1b, 2,3,4,5 a 7).
- Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B u študentov zdravotníckych škôl RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nevykazuje vzhľadom na to, že uvedené školy sa v spádovej oblasti nenachádzajú (tab. č. 6).
  - Proti vírusovej hepatitíde B sme zaznamenali 100 % zaočkovanosť u pacientov zaradených do dialyzačného programu a 89,47 % zaočkovanosť u pacientov v príprave na zaradenie do dialyzačného programu (tab. č. 8).
  - V kontrolovanom období bolo z celkového počtu 40 kontaktov nosičov HBsAg zaočkovaných proti vírusovej hepatitíde B - 24 osôb (kontakty chorých na VHB neboli hlásené), v 6 prípadoch nebolo očkovanie vykonané z dôvodu nedostavenia sa na vakcináciu a v 10 prípadoch z dôvodu pozitívnych laboratórnych vyšetrení na prítomnosť protilátok (tab. č. 9a).
  - Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B u chovancov zariadení pre mentálne postihnutých v okrese Rimavská Sobota dosiahlo úroveň 77,30 %. Jedná sa o denné stacionáre, kde sú umiestnené osoby so zmiešaným postihnutím vo veku 1 – 38 rokov. Z celkového počtu 44 klientov uvedených zariadení bolo 10 nezaočkovaných, z toho jeden klient nebol vakcinovaný pre trvalú kontraindikáciu v rámci pravidelného povinného očkovania a ďalších 9 osôb nepodliehalo povinnej vakcinácii vzhľadom na vek, v neskoršom období už neboli zaočkované (tab. č. 9b).
  - Z celkového počtu 338 evidovaných dvojročných detí žijúcich v miestach s nízkym hygienickým štandardom v kontrolovaných ročníkoch narodenia 2019 a 2020 bolo zaočkovaných v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde typu A – 142 detí v ročníku narodenia 2019 (94,67%) a 93 detí v ročníku narodenia 2020 (49,47%). Údaje sú uvedené v tab. č. 10.
  - Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života bolo najviac detí zaočkovaných proti rotavírusovým infekciám – 314, proti HPV infekcii – 232 a proti chrípke – 221. V súvislosti s pandemiou Covid - 19 bolo zaočkovaných 166 detí proti uvedenému ochoreniu, z toho 14 jednou dávkou a 152 dvomi dávkami (tab. č. 11).
  - U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb sme zaznamenali zaočkovanosť 80,96 % pri očkovaní proti chrípke, 6,56 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam a 95,84 % očkovanosť proti Covid - 19. V ostatných prípadoch nebolo očkovanie vykonané z nasledovných dôvodov: 87 x odmietnutie očkovania proti chrípke, 19 x neočkovanie proti Covid - 19 pre ochorenie klienta, úmrtie alebo odmietnutie vakcinácie (tab. č. 12).
- 1.2 Celkový počet obvodov v okrese Rimavská Sobota je 16. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% v jednom obvode.
- Všeobecná ambulancia pre deti a dospelých:

v preočkovaní v 6. roku života proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne v ročníku narodenia 2015 – 89,13 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.

- 1.3. Pri kontrole očkovania neboli vzhľadom na administratívnu kontrolu v tomto roku zistené nedostatky v evidencii a dokumentácii očkovania, vrátane popisovania šarží.
- 1.4. Zaočkovanosť novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti vírusovej hepatitíde B v ročníkoch narodenia 2021 aj 2022 bola 100 %. Hyperimúnnny ľudský gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde B nebol aplikovaný súčasne s prvou dávkou vakcíny v jednom prípade pre jeho nedostupnosť (tab. č. 7).
- 1.5. V období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v okrese Rimavská Sobota bolo nariadené zo strany RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote očkovanie kontaktov proti vírusovej hepatitíde typu A v súvislosti so 4 sporadickými ochoreniami na uvedenú diagnózu (vakcínou HAVRIX bolo zaočkovaných 16 osôb, z toho 14 detí a 2 dospelé osoby). Zvažovalo sa mimoriadne očkovanie neočkovaných detských kontaktov v súvislosti s 2 epidémiami TBC, ktoré odporúčali špecialisti z NÚDTaRCH, n.o. Dolný Smokovec, avšak vzhľadom na to, že v našom spáde nemáme detských pneumológov očkovanie nebolo realizované.
- 1.6. V okrese Rimavská Sobota azylové zariadenia pre deti nie sú zriadené.
- 1.7. Pri kontrole očkovania v sledovanom období od 1.9.2021 do 31.8.2022 bolo zistených 7 dočasných a 0 trvalých kontraindikácií. Údaje uvádza nasledovná tabuľka č. 1. Iné dôvody neočkovania za posledné kontrolné obdobie sú uvedené v ďalšej nižšie uvedenej tabuľke č. 2 (49x odmietnutie očkovania, 27x nedostavenie sa na očkovanie).

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 1 Prehľad počtu zdravotných kontraindikácií očkovania

Druh očkovania, ročník narodenia	Diagnóza kontraindikácie	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 1.9.2021 do 31.8.2022		
		Dočasné	Trvalé	Spolu
MMR, roč. 2009	H 20.1 Zdlhavá iridocyklitída	1	0	1
MMR, roč. 2020	D 18.0 Hemangióm	1	0	1
PNEUMO, roč. 2020	D 18.0 Hemangióm	1	0	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, roč. 2020	D 18.0 Hemangióm	1	0	1
DTaP – IPV, roč. 2008	N 08.3 Glomerulárne choroby pri diabetes mellitus	1	0	1
DTaP – IPV, roč. 2015	G 40.8 Iná epilepsia	1	0	1
DTaP – IPV, roč. 2015	F 79 Nešpecifikovaná duševná zaostalosť	1	0	1
Spolu:		7	0	7

Tab. 2 Iné dôvody neočkovania

Okres Rimavská Sobota	Počet iných dôvodov neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9.2021 do 31.8.2022				Spolu
	odmietnuté očkovania*	pobyt v zahraničí**	nedostavenie sa na očkovanie	iné (často choré)	
Spolu	49 odmietnutí	0 detí	27	0	76

* uviesť sumár počtov odmietnutí očkovania podľa tabuliek 1 – 5 prílohy usmernenia

**deti, ktoré sú započítané do počtu detí podliehajúcich očkovaniu v kontrolovanom období

- 1.8. V predchádzajúcej kontrole očkovania k 31.8.2021 sme zaznamenali jednu dočasnú kontraindikáciu po transplantácii pečene, dieťa bolo doočkované. Údaje sú uvedené v nasledujúcej tabuľke č. 3.

Tab. 3 Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2020 do 31.8.2021

okres Rimavská Sobota	Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2020 do 31.8.2021		
	celkový počet	z toho počet doočkovaných k 31.8.2022	
		abs.	%
spolu	1	1	100,00

- 1.9. V okrese Rimavská Sobota v sledovanom kontrolovanom období od 1.9.2021 do 31.8.2022 neboli hlásené žiadne nežiadúce reakcie po očkovaní.
- 1.10. Pri administratívnej kontrole očkovania neboli zistené väčšie nedostatky vo výkone očkovania, nezrovnalosti pri analýzach boli konzultované osobitne s každým jedným všeobecným lekárom pre deti a dospelých.
- 1.11. V okrese Rimavská Sobota v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dospelých neboli zistené pri kontrole očkovania také problémy súvisiace s povinnou vakcináciou, ktoré by vyžadovali zavedenie osobitných opatrení v širšom rozsahu, aj keď boli hlásené opakované výpadky viacerých vakcín určených na povinné očkovanie. Nedostupnosť vakcín v určitých obdobiach bola zaznamenaná na území celej SR.

2. Odmietanie povinného očkovania zistené k 31.8.2022:

V okrese Rimavská Sobota v sledovanom období od 1.9.2021 do 31.8.2022 bolo zaznamenaných 7 čiastočných odmietnutí povinného očkovania v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia a 17 prípadov kompletného odmietnutia povinného očkovania detí rodičmi v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období. Vzhľadom na pandémiu Covid - 19 boli zákonní zástupcovia detí v rámci poradne očkovania upozornení na možné následky neočkovania ústne formou telefonického rozhovoru a vyzvaní na písomné odôvodnenie odmietnutia povinného očkovania. Kumulatívny počet odmietnutí povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota k 31.8.2022 – 107. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách č. 4 a č. 5.

Tab. 4 Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres Rimavská Sobota	Zaevidované čiastočné odmietnutia povinného očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia proti					
	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTP VHB HIB POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky mumps ružienka	DTP - POLIO v 6. roku života	osýpky mumps ružienka v 11. roku života	DTP – POLIO v 13. roku života
7	0	0	0	4	3	0

*Čiastočné odmietnutie povinného očkovania - rodič odmieta len konkrétny druh očkovania/očkování. Nezaradovať sem odmietnuté očkovania v aktuálnych kontrolovaných ročníkoch narodenia. Tieto ročníky sú evidované v tabuľkách na kontrolu zaočkovanosťi.

Tab. 5 Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2021 do 31.8.2022	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2022
Rimavská Sobota	17	107

*Kompletné odmietnutie povinného očkovania – rodič odmieta všetky povinné očkovania, vrátane prípadu, keď rodič odmieta konkrétne očkovanie a zároveň odmieta všetky povinné očkovania aj v budúcnosti

3. Kontrola zaobchádzania s vakcínami nebola vykonaná priamo v pediatrických ambulanciách v okrese Rimavská Sobota, vzhľadom na administratívnu kontrolu očkovania pre pandémiu Covid - 19. Z administratívnej kontroly vyplýva, že uskladnenie očkovacích látok je vo vybavených samostatných chladničkách vo všetkých ambulantných zariadeniach všeobecných lekárov pre deti a dospelých, okrem 2 ambulancií. Na týchto 2 ambulanciách sú vakcíny odoberané priamo z lekární, ktoré sú v ich blízkosti. Písomná evidencia teploty v chladničkách je na všetkých obvodoch zabezpečená iba v pracovných dňoch. Skladovanie vakcín po expirácii nebolo zisťované. Údaje sú uvedené v nasledovných tabuľkách č. 6a a č. 6b.

KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRICKÝCH OBVODOCH

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 6a

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
		iba v pracovných dňoch	nepretržite**	
16	4	4	4	0

KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRICKÝCH OBVODOCH

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab.6b

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín s výparníkom vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
		iba v pracovných dňoch	nepretržite**	
16	9	9	9	0

Poznámky k tabuľkám 6a a 6b:

- a) Dva pediatrické obvody majú jednu spoločnú chladničku s výparníkom s písomnou evidenciou iba v pracovných dňoch.
  - b) Dva pediatrické obvody uskladňujú očkovaciu látku v chladničkách v lekárni.
  - c) Jeden pediatrický obvod má dve chladničky – jednu s výparníkom a jednu bez výparníka s písomnou evidenciou iba v pracovných dňoch.
4. V okrese Rimavská Sobota pri zabezpečovaní povinného očkovania detí a dorastu v sledovanom období od 1.9.2021 do 31.8.2022 boli z pediatrických obvodov hlásené opakované výpadky vakcín v súvislosti s dostupnosťou očkovacích látok na slovenskom trhu, čo potvrdili aj lekárne. Jednalo sa hlavne o nasledovné vakcíny: Boostrix Polio, Infanrix Polio, Infanrix Hexa, Hexacima, Priorix. Medzi ďalšie očkovacie látky pre odporúčanú vakcináciu, ktoré boli podľa hlásenia obvodných lekárov v určitom období nedostupné v lekárňach patrili: Rotarix, Rotateq, Gardasil, Cervarix, Havrix.
5. V porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania za sledované obdobie od 1.9.2020 do 31.8.2021 s kontrolou očkovania za obdobie od 1.9.2021 do 31.8.2022 možno konštatovať, že zaočkovanosť v okrese Rimavská Sobota v rámci pravidelného povinného očkovania detí a dorastu neklesla pod 95%, rovnako ako v predchádzajúcom období. Uvedená priaznivá situácia v očkovaní je udržiavaná v okrese dlhodobo. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% iba v jednom pediatrickom obvode (nezodpovedný prístup rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia), v predchádzajúcom kontrolnom období sme nezaznamenali ani jeden obvod pod túto úroveň. Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života bolo pri kontrole očkovania najviac detí zaočkovaných proti rotavírusovým infekciám, HPV infekcii a chrípke, v predchádzajúcom sledovanom období bolo najviac detí očkovaných proti HPV infekcii a chrípke. V súvislosti s pandemiou Covid - 19 bolo zaočkovaných 166 detí proti uvedenému ochoreniu (14 detí jednou dávkou, 152 detí dvomi dávkami), v predchádzajúcej kontrole očkovania k 31.8.2021 bolo zaočkovaných 145 detí (17 detí jednou dávkou, 128 detí dvomi dávkami). U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb sme k 31.8.2022 zaznamenali zaočkovanosť 80,96 % pri očkovaní proti chrípke, 6,56 % pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam a 95,84 % očkovanosť proti Covid – 19, v porovnaní s kontrolou očkovania k 31.8.2021, kde evidujeme 89,37 % zaočkovanosť pri očkovaní proti chrípke, 3,33 % proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam a 91,67 % proti Covid - 19. V kontrole očkovania k 31.8.2022 bolo zistených 7 dočasných a žiadne trvalé kontraindikácie pre ktoré lekári neočkovali deti v dosiahnutom veku, v predchádzajúcej kontrole očkovania boli hlásené 2 trvalé a jedna dočasná kontraindikácia. Doočkovanie dočasných kontraindikácií sa dlhoročne uskutočňuje vždy na základe posúdenia zdravotného stavu dieťaťa a ošetrojúcimi lekármi v spolupráci so špecialistami, ktorí stanovujú diagnózu kontraindikácie. Počet pediatrických obvodov sa v porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania znížil o jeden obvod, celkovo evidujeme 16 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota. K zmenám nedošlo v uchovávaní vakcín v chladničkách, všetci ambulanti pediatri písomne zaznamenávajú teplotu vo svojich chladiacich zariadeniach len v pracovných dňoch. Celkový počet chladiacich zariadení v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota sa oproti minulej kontrole očkovania znížil o jednu chladničku bez výparníka, vzhľadom na zánik jedného pediatrického obvodu.